

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
سبزوار
دانشکده پرستاری و مامایی

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد رشته
پرستاری سالمندان

عنوان:

بررسی تأثیر رایحه درمانی عصاره گل سرخ بر درد
مزمّن اسکلتی عضلانی سالمندان کانون های
بازنشستگی شهر سبزوار ۱۳۹۵

استاد راهنما:
زهرا استاجی

استاد مشاور:
صدیقه رستاقی

نگارش:
سمیه عنبری

شهریور ۱۳۹۶

حق استفاده از مفاد پایان نامه برای دانشگاه علوم پزشکی سبزوار محفوظ است.

شناسه پایان نامه

عنوان: بررسی تأثیر رایحه درمانی عصاره گل سرخ بر درد مزمن اسکلتی عضلانی سالمندان کانون‌های بازنشستگان شهر سبزوار ۱۳۹۵
استاد راهنما: زهرا استاجی
استاد مشاور: صدیقه رستاقی
تاریخ دفاع: ۱۳۹۶/۶/۲۲
نمره پایان‌نامه: ۱۹/۳۰
کد اخلاق: IR.MEDSAB.REC.1395.77
کد ثبت پایان‌نامه: پ ۹۳۱۴۶/۶۸
شماره ثبت در مرکز ثبت کارآزمایی بالینی (برای مطالعات کارآزمایی بالینی): IRCT2016071828986N1
حق استفاده از مفاد پایان‌نامه برای دانشگاه علوم پزشکی سبزوار محفوظ است و استفاده از مطالب متن، جدول‌ها، نمودارها و شکل‌ها بدون ذکر منبع ممنوع می‌باشد.

دانشکده پرستاری و مامایی

شماره:.....
تاریخ:.....
پیوست:.....

صورت جلسه هیات داوران حاضر در جلسه دفاع از پایان نامه

به منظور بررسی و ارزشیابی پایان نامه‌ی خانم سمیه عنبری دانشجوی کارشناسی ارشد رشته پرستاری سالمندی جلسه‌ای با حضور امضا کنندگان ذیل به عنوان هیات داوران در تاریخ ۹۶/۶/۲۲ در محل دانشکده پرستاری و مامایی سبزوار برگزار و با توجه به معیارهای ارزشیابی، پایان نامه ایشان تحت عنوان " بررسی تاثیر رایحه درمانی عصاره گل سرخ بر درد مزمن اسکلتی - عضلانی سالمندان کانون‌های بازنشستگی شهر سبزوار در سال ۹۵" با نمره ۱۹/۳۰ (نوزده و سی) مورد تأیید قرار گرفت.

هیات داوران:

- ۱- استاد راهنما (سرکار خانم زهرا استاجی).
- ۲- استاد مشاور آمار (سرکار خانم صدیقه رستاقی).
- ۳- استاد داور (جناب آقای محسن کوشان).
- ۴- استاد داور (جناب آقای دکتر مصطفی راد).
- ۵- نماینده تحصیلات تکمیلی دانشکده و رئیس جلسه (جناب آقای دکتر عصارودی).
- ۶- نماینده تحصیلات تکمیلی دانشگاه (سرکار خانم مریم داورزنی).

محسن کوشان

سرپرست دانشکده پرستاری و مامایی سبزوار

تقدیم به ساحت مقدس پروردگار توانا
و مهربان

پروردگار تمام زیبایی‌های جهان هستی که علم،
گوشه‌ای

از این زیبایی بی‌کران است، و زیباتر از آن
مهر و عشقی است که علم
را عرضه و آن را وسعت می‌بخشد.

سپاس

از تمام عزیزانی که مرا در این پژوهش یاری
نموده‌اند و باعث دلگرمی
من شده‌اند.

چه زیباست آن هدیه‌ای که خداوند رؤف در قلب
ما انسان‌ها به ودیعه نهاد
و بر ماست که از آن مراقبت نموده و آن را
پرورش داده و در جهت یاری
سایر انسان‌ها بر کار بندیم. عشق نیروی
قدرتمند جهان هستی که موتور
هر کار بزرگی است، هر کاری که با دل و جان
انجام گیرد.

و سپاس از تمامی اساتید محترم
که باعث تجلی آن شده‌اند.

زندگی ذره ی کاهی است که کوهش کردیم
زندگی نام نکویی است که خارش کردیم

زندگی نیست به جز دیدن یار
زندگی نیست به جز **عشق**
به جز حرف **محبت** به کسی

ور نه هر خار و خسی
زندگی کرده بسی

زندگی تجربه تلخ فراوان دارد
دو سه تا کوچه و پس کوچه و اندازه یک عمر بیابان
دارد

ما چه کردیم و چه خواهیم کرد
در این **فرصت کم**!؟

سهراب سپهری

به یاد استاد بزرگ

شماره:

تاریخ:

موضوع:

تعهدنامه اصالت رساله یا پایان نامه

اینجانب سمیه عنبری دانش آموخته مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته در رشته پرستاری سالمندان که در تاریخ ۱۳۹۶/۶/۲۲ پایان نامه خود تحت عنوان "بررسی تاثیر رایحه درمانی عصاره گل سرخ بر درد مزمن اسکلتی عضلانی سالمندان کانون های بازنشستگان شهر سبزوار سال ۱۳۹۵" با کسب نمره ۱۹/۳۰ و درجه کارشناسی ارشد دفاع نموده ام، بدینوسیله متعهد می شوم:

این پایان نامه حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده توسط اینجانب بوده و در مواردی که از دستاوردهای علمی و پژوهشی دیگران (اعم از پایان نامه، کتاب، مقاله و...) استفاده نموده ام، مطابق ضوابط و رویه موجود، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آن را در فهرست مربوطه ذکر و درج کرده ام.

این پایان نامه قبلاً برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح، پایینتر یا بالاتر) در سایر دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است.

چنانچه بعد از فراغت از تحصیل، قصد استفاده و هرگونه بهره برداری اعم از چاپ، ثبت اختراع و... از این پایان نامه را داشته باشم از حوزه معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه مجوزهای مربوطه را اخذ نمایم.

چنانچه در هر مقطع زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را می پذیرم و دانشگاه مجاز است با اینجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال مدرک تحصیلی ام هیچگونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی: سمیه عنبری

فهرست مطالب

فصل اول: معرفی پژوهش

۱-۱- بیان مسأله	۱
۱-۲- اهداف پژوهش	۱۰
۱-۳- فرضیه‌های پژوهش	۱۱
۱-۴- پیش فرض‌های پژوهش	۱۲
۱-۵- تعریف واژه‌ها و متغیرهای اصلی پژوهش	۱۳

فصل دوم: دانستنی‌های پیرامون پژوهش

۲-۱- چارچوب پنداشتی	۱۸
۲-۲- مروری بر پژوهش‌های مرتبط	۴۰

فصل سوم: روش پژوهش

۳-۱- مقدمه	۵۰
۳-۲- روش پژوهش	۵۰
۳-۳- جامعه پژوهش	۵۰
۳-۴- محیط پژوهش	۵۰
۳-۵- مشخصات واحدهای پژوهش	۵۱
۳-۶- متغیرهای پژوهش	۵۳
۳-۷- روش نمونه‌گیری	۵۵
۳-۸- حجم نمونه و روش محاسبه آن	۵۵
۳-۹- ابزارهای گردآوری داده‌ها	۵۶
۳-۱۰- تعیین روایی و پایایی ابزار	۵۸
۳-۱۱- روش اجرا	۵۹
۳-۱۲- روش تجزیه و تحلیل داده‌ها	۶۱
۳-۱۳- محدودیت‌های پژوهش	۶۲
۳-۱۴- ملاحظات اخلاقی	۶۳

فصل چهارم: یافته‌های پژوهش

۴-۱- مقدمه	۶۵
۴-۲- یافته‌های توصیفی:	۶۵
۴-۳- یافته‌های استنباطی	۷۴

۴-۴-اهداف جانبی پژوهش.....	۸۸
----------------------------	----

فصل پنجم: بحث و تفسیر

۵-۱-مقدمه.....	۱۰۹
۵-۲-بحث و تفسیر یافته‌های پژوهش.....	۱۰۹
۵-۳-نتایج جانبی پژوهش:.....	۱۱۷
۵-۴-نتیجه گیری نهایی:.....	۱۱۹
۵-۵-کاربرد نتایج در پرستاری:.....	۱۲۰
۵-۶-پیشنهادهای برای پژوهش‌های بعدی.....	۱۲۱

بخش انتهایی

منابع.....	۱۲۰
پیوست‌ها.....	۱۳۱

فهرست جداول

جدول ۱-۳: متغیرهای پژوهش.....	۵۳
-------------------------------	----

جدول ۴-۱: توزیع فراوانی سالمندان بر اساس سن در دو گروه.....	۶۵
جدول ۴-۲: توزیع فراوانی سالمندان بر اساس جنسیت در دو گروه.....	۶۶
جدول ۴-۳: توزیع فراوانی واحدهای پژوهش بر حسب وضعیت تأهل.....	۶۶
جدول ۴-۴: توزیع فراوانی واحدهای پژوهش بر حسب سطح تحصیلات.....	۶۷
جدول ۵-۴: توزیع فراوانی واحدهای پژوهش بر حسب وضعیت شغلی.....	۶۸
جدول ۴-۶: توزیع فراوانی بیماری های زمینه ای واحدهای پژوهش.....	۷۰
جدول ۴-۷: توزیع فراوانی داروهای مصرفی واحدهای پژوهش.....	۷۲
جدول ۴-۸: مقایسات شدت درد بین دو گروه کنترل و مداخله.....	۷۳
جدول ۴-۹: مقایسه درون گروهی میزان درد در زمان های مورد مطالعه در گروه کنترل و مداخله.....	۷۴
جدول ۴-۱۰: مقایسه میانگین میزان درد در زمان های مورد مطالعه در گروه کنترل و مداخله.....	۷۵
جدول ۴-۱۱: توزیع فراوانی مجموع نمرات بعد حسی درد حین مداخله.....	۷۶
جدول ۴-۱۲: توزیع فراوانی میزان بعد حسی درد به تفکیک جنسیت.....	۷۷
جدول ۴-۱۳: مقایسه میانگین نمرات بعد حسی درد در دو گروه در زمان های مورد مطالعه در دو جنسیت.....	۷۹
جدول ۴-۱۴: مقایسه نمرات بعد حسی درد در دو گروه بر اساس جنسیت.....	۷۹
جدول ۴-۱۵: توزیع فراوانی مجموع نمرات بعد عاطفی درد حین مداخله.....	۸۱
جدول ۴-۱۶: توزیع فراوانی بعد عاطفی درد به تفکیک جنسیت و گروه.....	۸۲
جدول ۴-۱۷: مقایسه میانگین نمرات بعد عاطفی درد در دو گروه در زمان های مورد مطالعه در دو جنسیت.....	۸۴
جدول ۴-۱۸: مقایسه نمرات بعد عاطفی درد در دو گروه بر اساس جنسیت.....	۸۴
جدول ۴-۱۹: توزیع فراوانی شدت درد فعلی واحدهای پژوهش.....	۸۶
جدول ۴-۲۰: توزیع فراوانی شدت درد فعلی به تفکیک جنسیت و گروه.....	۸۷
جدول ۴-۲۱: مقایسه میانگین نمرات شدت درد فعلی در دو گروه در زمان های مورد مطالعه در دو جنسیت.....	۸۹
جدول ۴-۲۲: مقایسه نمرات شدت درد فعلی در دو گروه بر اساس جنسیت.....	۸۹
جدول ۴-۲۳: توزیع فراوانی تداوم درد واحدهای پژوهش.....	۹۲
جدول ۴-۲۴: توزیع فراوانی تداوم درد به تفکیک جنسیت و گروه.....	۹۳
جدول ۴-۲۵: مقایسه میانگین نمرات تداوم درد در دو گروه در زمان های مورد مطالعه در دو جنسیت.....	۹۵
جدول ۴-۲۶: مقایسه نمرات تداوم درد در دو گروه بر اساس جنسیت.....	۹۵
جدول ۴-۲۷: توزیع فراوانی درد مزمن اسکلتی عضلانی در سالمندان به تفکیک گروه مطالعه.....	۹۸
جدول ۴-۲۸: توزیع فراوانی درد مزمن اسکلتی عضلانی در سالمندان به تفکیک گروه و جنسیت.....	۹۹
جدول ۴-۲۹: توزیع فراوانی محل درد سالمندان بدون تفکیک گروه.....	۱۰۱
جدول ۴-۳۰: توزیع فراوانی محل درد سالمندان به تفکیک گروه.....	۱۰۲

جدول ۴-۳۱: مقایسه میزان درد سالمندان در گروه..... ۱۰۳

جدول ۴-۳۲: مقایسه میزان درد سالمندان در جنسیت..... ۱۰۳

جدول ۴-۳۳: مقایسه توزیع نرمالیتی میزان درد ۱۰۴

فهرست نمودارها

نمودار ۴-۱: مقایسه میانگین میزان درد از شروع مداخله تا هفته سوم..... ۷۵

نمودار ۴-۲: مقایسه میانگین شدت درد فعلی واحدهای پژوهش به تفکیک جنسیت..... ۹۱

نمودار ۴-۳: مقایسه میانگین شدت درد فعلی واحدهای پژوهش به تفکیک گروه..... ۹۱

نمودار ۴-۴: مقایسه میانگین تداوم درد واحدهای پژوهش به تفکیک جنسیت..... ۹۷

نمودار ۴-۵: مقایسه میانگین تداوم درد واحدهای پژوهش به تفکیک گروه..... ۹۷

پیوست‌ها

پیوست یک/ چک لیست انتخاب واحد های پژوهش..... ۱۳۴

پیوست دو/ فرم اطلاعات دموگرافیک:..... ۱۳۵

- پیوست سه/ ابزار عددی سنجش درد..... ۱۳۶
- پیوست چهارم/ پرسشنامه کوتاه درد مک گیل..... ۱۳۷
- پیوست پنجم/ فرم رضایت آگاهانه ۱۳۹
- پیوست ششم/ فرم ملاحظات اخلاقی پژوهش..... ۱۳۹
- مقالات استخراج شده از پایان نامه..... ۱۴۱

بررسی تأثیر رایحه درمانی عصاره گل سرخ بر درد مزمن اسکلتی عضلانی سالمندان کانون‌های بازنشستگی شهر سبزوار ۱۳۹۵

چکیده

زمینه و هدف: یکی از عمده‌ترین مشکلات سلامتی دوران سالمندی، دردهای مزمن است. دردهای اسکلتی عضلانی علت اصلی ناتوانی در سالمندان می‌باشند. رایحه درمانی یکی از روش‌های کاهش دردهای این دوران می‌باشد. هدف از انجام این مطالعه، بررسی تأثیر استنشاق عصاره گل سرخ بر درد مزمن اسکلتی - عضلانی سالمندان است.

مواد و روش‌ها: این یک مطالعه کارآزمایی بالینی است. نمونه‌گیری به روش در دسترس با تخصیص تصادفی بر روی ۶۰ سالمند مبتلا به درد مزمن اسکلتی عضلانی عضو کانون‌های بازنشستگی شهر سبزوار در سال ۱۳۹۵ انجام گردید. سالمندان به صورت تخصیص تصادفی در دو گروه مداخله (۳۱ نفر) و کنترل (۲۹ نفر) قرار گرفتند. درد با ابزار سنجش عددی درد و پرسشنامه درد مک‌گیل بررسی شد، پرسشنامه‌ها قبل از مداخله به صورت مصاحبه و هفته‌ای یک بار در روزهای دوشنبه (ابزار سنجش عددی درد) و پنج شنبه (پرسشنامه درد مک‌گیل) حین مداخله به صورت تلفنی در دو گروه اندازه‌گیری گردید. در گروه مداخله، استنشاق عصاره گل سرخ توسط دستمال کتانی آغشته به سه قطره عصاره از ساعت ۹ شب تا ۶ صبح در فاصله ۲۵ سانتی‌متری، یک نوبت در شبانه روز به مدت سه هفته انجام شد. در گروه کنترل روغن بادام شیرین با روش مشابه به کار برده شد. داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۲۰ و با سطح معناداری $p < 0/05$ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد میانگین درد مزمن در سالمندان، متوسط و درد زانو بیشترین فراوانی محل درد با ۷۰ درصد را داشته است. همچنین نمره شدت درد در بدو مطالعه در دو گروه از شدت متوسطی برخوردار بود و تفاوت آماری معنادار بین دو گروه وجود نداشت. در صورتی که پس از مداخله و با گذشت زمان تا پایان سه هفته، در هر دو گروه کاهش داشته و این کاهش در گروه مداخله بیشتر بود. همچنین استنشاق عصاره گل سرخ بر بعد حسی و عاطفی درد در زنان و مردان تأثیرگذار نبود، این در حالی است که استنشاق عصاره گل سرخ در بعد حسی در مقایسه بین زنان و مردان تفاوت آماری معنادار دارد ولی در بعد عاطفی بین زنان و مردان تفاوتی ندارد.

نتیجه‌گیری: مطالعه حاضر نشان داد استفاده از رایحه درمانی عصاره گل سرخ باعث کاهش بعد حسی دردهای اسکلتی عضلانی در بین زنان و مردان می‌شود. اگرچه انجام تحقیقات بیشتر در این زمینه ضروری است.

واژه‌های کلیدی: رایحه درمانی، عصاره گل سرخ، درد مزمن اسکلتی عضلانی، سالمندان